1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City N.J. 07303 (201) 434-0237 434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: (212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 13. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 20-го СІЧНЯ (JANUARY) 1973 No. 13. VOL. LXXX.

У РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

КОРОТКІ ВІСТКИ

П'ятниця, 19 січня 1973 р.

ДОРАДНИК ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА В СПРАВАХ імпорту рідкого пального Джордж Лінкольн повідомив, що цієї зими в ЗСА буде відчутно деяку нестачу пального, особливо в районах, де потрібно інтенсивного опалу приміщень. Президент Ніксон видав дозвіл на значне збільшення імпорту природного газу та олив для опалу.

УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ХАРЧІВ ТА ЛІКІВ повідомило з Вашингтону, що продуценти харчів повинні будуть давати на них наліпки з точними відомостями, скільки ті харчі мають товщу, скільки мінералів, скільки калорій тощо. Вся харчова промисловість зобов'язана подавати такі відомості, але для повного здійснення такого важливого заходу треба буде приблизно два роки часу.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ В. КЕЙГІЛЛ виступив проти пропозиції губернатора стейту Ню Йорк Н. Рокефеллера засуджувати на довічну в'язницю продавців наркотиків. Кейгілл вважає, що продавці наркотиків не будуть зупинятись ні перед чим, і проти них треба боротись іншими й різними методами.

НЕГРИТЯНСЬКИЙ ЕКСТРЕМІСТ СТОКЛІ КАРМАЙКЕЛ виступав на великих зборах негрів у Нюарку, Н. Дж. і там вихваляв такого „діяча", яким був Марк Ессекс. Той Ессекс в Ню Орлінсі застрілив з даху готелю 6 білих громадян і поранив 17 білих громадян. Кармайкел попрохав зібраних устати і хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять „брата", себто вбитого поліцією злочинця Ессекса. С. Кармайкел відверто вихваляв терор у Америці, виступаючи, як чорний расист.

ПАПА ПАВЛО VI ВИСЛОВИВ своє глибоке огірчення з приводу теперішньої відносин у світі і настроїв в різних народів. Він заявив у промові на збірній авдієнції прочан у минулу середу 17 січня ц. р., що почуває себе інколи, як людина на пустелі, що її голосу ніхто не чує. Папа таврував „безбожницьке суспільство", яке не має зрозуміння для понять миру й взаємної любови.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕДВАРД ГІТ ПРОГОЛОСИВ низку суворих розпорядків, охоплених законом про боротьбу проти інфляції. Створено за зразком Америки Раду платень і Комісію цін. Прем'єр Гіт твердив, що президент Ніксон тому переміг у боротьбі проти інфляції і міг припинити контролю цін і платень, бо знайшов зрозуміння і співпрацю від робітничих спілок та великого промислу, чого нема у Британії. На тій пресовій конференції прем'єра Гіта було коло 400 журналістів.

БРИТІЙСЬКІ АГЕНТИ ВИСЛІДИЛИ шлях, яким до Північної Ірландії прибували і, може, й далі прибувають ракети та інша зброя совєтського виробу. Совєти доставили ту зброю Сирії, яка вивінувала нею палестинські протиізраїльські організації, а ті — продали її ірляндським революціонерам, висилаючи на одну швайцарську адресу.

СИН ЛЕОНІДА БРЕЖНЄВА ЮРІЙ ПРИЇДЕ до Америки, як член совєтської торговельної місії. Американська амбасада у Москві видала йому візу після того, як він, разом з своєю сестрою Галиною, прибув на прийняття, що його амбасада уладжувала у честь доньки президента Ніксона Трішії і її чоловіка Едварда Кокса, які приїхали були до Москви у приватному характері наприкінці минулого року.

ПРЕМ'ЄР АВСТРАЛІЇ ГАФ ВІТЛЕМ ЗАЯВИВ у пресовому інтерв'ю, що його передавали на телевізії, що він кандидував під гаслом проти В'єтнамської війни і відтягнення Австралії з тієї війни, тому він мусів критикувати Америку за її політику супроти В'єтнаму. Але поза тим він не бачить будь - якої причини, чому будь-котрий австралійський прем'єр не мав би співпрацювати згідливо з будь - котрим американським президентом. Вітлемові заявили в Австралії, що він демонструє проти президента Ніксона і не здібний зберігати з ЗСА за президентури Ніксона приязних взаємин.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

На встановлення трьох катедр потрібно	$1,800,000.00
Останньо вплинуло	$ 6,270.00
Досі зібрано разом	$1,785,139.71
НА СПЛАЧЕННЯ ТРЕТЬОЇ КАТЕДРИ ЩЕ ТРЕБА	$ 14,860.29

Більші пожертви зложили (всі з Детройту, Міч., якщо не подано інакше):
1,000.00 дол.: д-р Софія і д-р Роман Заплітні;
700.00 дол.: інж. Іван Панчак;
350.00 дол.: Атанас Слюсарчук;
по 300.00 дол.: Осип Віловус, Богдан Казевич;
200.00 дол.: Володимир Вогонович;
120.00 дол.: Оксана і д-р Мирослав Драган (Кос Коб, Конн.);
по 100.00 дол.: Вілліям Бабій, Ярослав Варивода, Василь Волькавич, Петро Волошин, Тарас Гайда, Іван Глива, Іван Добіш, Микола Ільницький, Зеновій і Олександер Камінський, д-р Степан Кей, Микола Лаврин, Стефанія і Орест Лозінські, Михайло Мелешко, Роман Марчак, д-р Тетяна і Лев Обушкевич, Женет і Павло Оначук, о. Іван Прокопович, Степанида Прокопович, Адам і Катерина Рижий, Алла і Роман Рудницькі, Моріс Свіден, Володимир Сов, Олександер Стрихар, Кирило Сузанський, Осип Шлик, Володимир Тустанівський; Лідія Кульчицька - Гіффлер (Арлінгтон, Вірджінія); д-р А. Р. Стрільбицький (Форт Вейн, Індіяна); Христина Бойко (Лос Анджелес, Каліфорнія); з Риджвуд, Н. Й.: В. Бахір, Теодора і Григорій Цебрій; Михайло Гайдейчук (Вейн), Антін Р. Слеж (Шіппенсбург).

Пожертви на Центр Українських Студій в Гарварді можна відтягати від оподаткування.

Чеки виставляти на Ukrainian Studies Fund та пересилати на адресу: Harvard University, Room 208, 1737 Cambridge Street, Cambridge, Mass. 02138.

Представники Центральної Ради з її президентом проф. Михайлом Грушевським на голі, та Генерального Секретаріяту на Софійській Площі після проголошення IV-го Універсалу 22-го січня 1918-го року

НА 22 СІЧНЯ

Дні, що сповнили гордістю серце усяке,
Вільно вітер повіяв і вільно дихнулося всім.
Наче здійснилися віщі, написані долею знаки,
На твоєму шляху, батьківщино, на полі твоїм.

Українська Республіка! Волею, ділом народу,
І свій прапор, і герб, і свій гимн — і життя молоде!..
Але гуєш: та то ж грізні сурми із півночі й сходу,
То сусід уже твій на грабунок кривавий іде.

Знов Батий! Знов Батий, не один, а Батий й Батий:
І червоні, і горні, і білі — ідуть та й ідуть, мов гума.
Знову тягнуться руки до тебе, до вільної шиї,
Що збулася недавно чужого важкого ярма.

Скільки це вже разів? Ці бої загриміли громами,
А луна десь озвалася: там і отам і отам...
Всі бої, що стоять, мов стовпи верстові, за нами,
Що вперед із минулого стежку показують нам.

(З поеми „Симон Петлюра")

ВАСИЛЬ ОНУФРІЄНКО

У Вашингтоні почалися інавгураційні святкування

Вашингтон. — Понад 12,000 осіб зібралося в приміщеннях Смитсонського музею історії та технології на прийнятті в честь віце-президента Спіро Егню 18 січня. Прийняттям в честь віце-президента започатковано серію імпрез запланованих з нагоди інавгурації президента Ніксона. На прийнятті була присутня пані Пет Ніксон з дочкою. Президент Ніксон прибув до Вашингтону з Кей Біскейн у Флориді щойно вечором, але у прийнятті участи не брав. Найбільш замітною в часі прийняття і при вході до приміщення була охорона і контроля. Всі учасники мусіли піддатися при вході досить ґрунтовній ревізії, яка була особливо неприємна для жінок, бо охорона, контролюючи жіночі торбинки, в кожному випадку висипала їхній вміст на стіл, подібно як це має місце при контролі на аеродромах. Тільки невелика частина гостей мала змогу зустрітися з віце-президентом Егню та його дружиною, бо після одної години витання гостей, які очікували у черзі, Віце-президент втомився і покинув залю.

Америка передбачає покращання ситуації на Близькому Сході у цьому році

Ню Йорк. — Державний секретар Вілліям Роджерс заявив, що „різні моменти" склалися на те, що теперішній 1973-ій рік буде „пригожим для переведення нових спроб замирення між Ізраїлем і його арабськими сусідами". Роджерс промовляв на зібранні голів 30-ох найбільших груп жидівського суспільства в Америці, зібраних на бенкеті в Пієр готелі у Ню Йорку у честь ізраїльського амбасадора у Вашингтоні, колишнього шефа штабу генерала Іцака Рабіна, який відходить з свого становища. Державний секретар Роджерс висловив переконання, що найкращим шляхом до замирення на Близькому Сході буде таке порозуміння щодо очищення Суецького каналу й відновлення плавби по ньому, сполучене з відворотом ізраїльських окупаційних військ з східного берега Суецького каналу на певну довжину віддаль. Таке договорення створило б атмосферу, в якій можна було б говорити про дальші спірні точки. Одначе Ізраїль, як араби — ствердив Роджерс — вважають за базу порозуміння резолюцію Ради Безпеки ОН з листопада 1967 р. і тому „двері для дипломатичних зусиль відкриті".

Публікація документів Пентагону допомогла Північному В'єтнамові

Лос Анджелес. — Складаючи свідчення на процесі Елсберга, обвинуваченого в розкритті державних таємниць публікацією т. зв. Документів Пентагону про ситуацію у В'єтнамі, генерал Вільям Г. ДеПуй заявив, що публікація цих документів могла допомогти Північному В'єтнамові у війні з ЗСА. Справа в тому, що в одному з документів була висловлена думка, що у випадку, коли наступ північно-в'єтнамських військ і в'єтконгу в районі Хе Сан ҐУ і Кван Трі буде синхронізований з наступом в центральному В'єтнамі та в околицях Сайґону, то американські збройні сили не матимуть можливостей з успіхом оборонити своїх позицій. Як відомо, Тет офенсива була переведена за таким власне пляном. Згідно з заявою генерала ДеПуй, в опублікованих документах було багато іншого матеріялу, який могли з успіхом використати північні в'єтнамці, організуючи відповідно свої військові операції, що, очевидно, мусіло принести американцям у В'єтнамі поважні втрати і спричинитися до їх неуспіхів. Документи, які передав до публічного відома Елсберг, належали до числа засекречених і охоплювали звідомлення спеціяльної американської військової комісії, яка в 1968 році обслідувала положення у В'єтнамі та подала свої заваги і рекомендації. Цю комісію, до якої належав ген. Г. ДеПуй, очолював генерал Ерл Вілер, голова Об'єднаних Шефів Штабів.

Плянуються спільні югославсько-американські підприємства

Београд. — Не зважаючи на те, що ще в 1967 р. Югославія узаконила спільні капіталістично-соціялістичні підприємства, то щойно тепер організація того роду підприємств стає справді актуальною. 18 січня тут підписано договір між Югославією та ЗСА, на основі якого ЗСА зобов'язалися дати Югославії потрібну фінансову допомогу за посередництвом Заморської Приватної Інвестиційної Корпорації. Договір підписав від імени ЗСА американський амбасадор в Югославії Малкольм Тун, а від імени Югославії міністер фінансів Янко Смоле. При підписанні був присутній президент Корпорації Бредфорд Міллс, який поінформував, що досі кільканадцять американських корпорацій звернулися до Заморської Приватної Інвестиційної Корпорації з конкретними пропозиціями щодо спільних з югославами розбудови югославської промисловости. Щоб стимулювати американську інвестицію, югославський уряд поробив ряд полегшень, в тому касуючи вимогу реінвестиції 20% зиску. За останніх 20 років допомога ЗСА Югославії досягнула в загальному суми 2 біл. дол. Спільні югославсько-американські підприємства — є першою того роду спробою у взаєминах між капіталістичними і соціялістичними країнами.

АМЕРИКАНСЬКІ КОМУНІСТИ ВІДЗНАЧАТИМУТЬ 50-РІЧЧЯ СССР

Ню Йорк. — За ініціятивою „прогресивного" Пресового Клюбу ім. Р. Майнера, який об'єднує „представників і редакторів кількох прогресивних етнічних газет в ЗСА" в Ню Йорку буде влаштоване 28 січня „урочисте зібрання" для відзначення 50-річчя утворення СССР. На зібранні виступлять представники з СССР, а також, промовлятиме американський історик Г. Аптекер.

Січневі Роковини в Нассавському повіті

Юніондейл, Лонг Айленд. — Роковини проголошення державної незалежности Української Народної Республіки відзначать українські громади Нассавського повіту святочним бенкетом, що відбудеться тут в залі парафії Св. Володимира цієї неділі, 21-го січня о год. 4-ій по полудні — інформують з очолюваного Юрієм Солтисом повітового Відділу УККА. Увесь прибуток з цієї імпрези призначений на Центр Українських Студій в Гарварді. Головними промовцями на бенкеті будуть головний предсідник УНС і екзекутивний віце-президент УККА Йосип Лисогір та віце-президент ФКУ Богдан Тарнавський. Почесними гостями будуть голова Нассавського повіту Франсіс Т. Пурселл та шериф Михайло Сенюк, що з українського, Френсіс Пурсел ще в дні 11-січня ц. р. підписав проклямацію, проголошуючи 22-го січня Днем Української Незалежности в Нассавському повіті. Проклямація була підписана в приявності членів управи Відділу УККА Юрія Солтиса, Миколи Курчака і Володимира Атляса та дітей Данила і Андрея Погорецьких.

СПОДІВАЮТЬСЯ ЗАВЕРШЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ ПРО МИР У В'ЄТНАМІ В НАСТУПНОМУ ТИЖНІ

Вашингтон. — У Вашингтоні й Ганої одночасно офіційно проголошено, що у вівторок 23 січня ц. р. будуть відновлені у Парижі переговори асистента президента Ніксона Генрі Кіссінджера з представниками Північного В'єтнаму Ле Дук То і Хуаном Туї „з метою закінчити текст договорення, щоб припинити бої, закінчити війну й відбудувати мир". Про суть дотеперішнього договорення і про те, що властиво залишилось до переговорення — знову нічого не сказано. За газетними твердженнями — президент Південного В'єтнаму Нгуєн Ван Тіє не вдоволений постановами про технічне переведення і забезпечення перемир'я та про спосіб звільнення полонених, як і в'язнів. Він вислав двох своїх представників до Парижу, щоб вони взяли участь в остаточних розмовах про перемир'я. З Лондону повідомляють, що ті делегати президента Нгуєна Вана Тіє були „пригнічені і стурбовані". Названий президент стоїть під сильним натиском збоку Америки, щоб він не робив дальших труднощів у справі проголошення перемир'я. Голова сенатської Комісії для військових справ, сенатор Джон Стенніс, демократ з Міссісіпі, і сенатор Беррі Голдвотер, республіканець з Арізони, які завжди підтримували політику Р. Ніксона супроти В'єтнаму, перестерегли окремими заявами Південний В'єтнам, що коли б він перешкоджував тепер в осягненні перемир'я, то не може сподіватися від Америки допомоги в майбутньому. „Нормальна" Паризька конференція про В'єтнам відбула в четвер 18-го січня ц. р. своє 174-те з черги засідання, обмежившись тільки до заяви, що в найближчий четвер 25-го січня можна буде сподіватися докладніших відомостей про стан переговорів. Загально вважають, що в наступному тижні успішно закінчаться переговори Кіссінджера про перемир'я і мир у В'єтнамі.

Москва старається не допустити до редукції військ в Середущій Европі

Москва. — СССР розіслав ноти до 12 членських держав Атлантійського Союзу (НАТО), щоб до західньо-східніх переговорів про редукцію збройних сил в Середущій Европі включити Болгарію та Румунію та щоб у принципі „всі заінтересовані держави" мали право брати участь у тих переговорах. Далі, Совєти вимагають, щоб ті переговори, які мали розпочатися 31 січня в Женеві, відбувалися у Відні і мали тільки підготовний характер. За найперш ими коментарями західньої преси — ця совєтська нота — це дипломатичний маневр, який на дальшу мету хоче звести нанівець справу редукції збройних сил в Середущій Европі. Совєти погодилися відбути таку конференцію під натиском збоку Заходу, що редукція збройних сил в Европі мусить стояти у безпосередньому зв'язку з паневропейською конференцією безпеки, на якій дуже залежить Совєтам, що сподіваються отримати від такої конференції формальну згоду на існування поділу Европи та залишення більшої її частини у „сфері впливів" Совєтського Союзу. Совєти так само висловилися проти допущення більшої свободи в обміні людей і думок у зв'язку з передбачуваним договором про „мир і безпеку" в Европі. На таку конференцію у справі війська в Середущій Европі запрошено ЗСА, Британію, Західню Німеччину, Голляндію, Бельгію, Люксембург і Канаду, та в характері обсерваторів — Норвегію, Данію, Італію, Туреччину і Грецію. З комуністичних країн запрошено СССР, Польщу, Мадярщину, Східню Німеччину і Чехо-Словаччину. Значне поширення числа учасників конференції практично ні до чого не довело б.

Жиди демонстрували в ОН

Ню Йорк. — Невелика група переважно молодих жидів демонструвала в Об'єднаних Націях проти того, що із Совєтського Союзу не випускають усіх жидів, бажаючих виїхати на Захід, або стягають дуже великі суми грошей, у формі „викупу". Дев'ять осіб із групи, членів Жидівської Ліги Оборони, прикували себе ланцюгами до стовпа, в приміщенні ОН. Вони ввійшли до будинку ОН разом із групою звичайних екскурсантів, яких там ніколи не бракує. Поліція, викликана службою ОН, розпиляла ланцюги і вивела демонстрантів з будинку. Демонстрація відбулась у цьому тижні. Заарештовані молоді жиди загрожували, що вони знов і знов будуть приходити до ОН і не припинять демонструвати проти СССР.

Українське Академічне Видавництво видало англомовну працю проф. Данила Струка про Василя Стефаника

Літлтон, Колорадо. — Заснуване тут минулого року Українське Академічне Видавництво видало написану англійською мовою студію проф. Данила Струка про творчість Василя Стефаника з додатком тринадцяти його новель в перекладі на англійську мову. Появилася студія під назвою "A Study of Wasyl' Stefanyk: The Pain at the Heart of Existence", з передмовою професора Торонтського Університету, відомого українського літературознавця Юрія Луцького. Автор студії проф. Данило Струк з Торонтського Університету подає у приступній для чужомовного читача спосіб основні факти з літературної біографії Василя Стефаника, пов'язуючи далі його творчість з літературними і мистецькими напрямками Заходу. В першому із розділів п.н. „Від письменника до політика і до газди" насвітлена біографія В. Стефаника в трьох періодах його життя — від 1871 до 1905, від 1905 до 1916 і від 1916 до року його смерти в 1936 році. В другому розділі подано перегляд критичних оцінок творчости В. Стефаника і в третьому та четвертому розділах схарактеризовані засоби й будова Стефаникових новель. Завершується студія розділом п.н. „Біль в серці існування". В додатку надруковано переклади тринадцяти новель В. Стефаника, між ними таких, як „Камінний хрест", „Сини", „Лесева фамілія", „Новина". Наприкінці подана бібліографія видань творів В. Стефаника і використаних автором писань про нього, як також індекс імен і назв творів В. Стефаника. Видано студію на 200 сторінках друку у твердій полотняній окладинці. Ціна 8.50 дол. Набувати можна у книгарнях або у в-ві: Ukrainian Academic Press, P.O. Box 263, Littleton, Colo. 80120.

В Україні поширилась „мода" вивчати чужоземні мови

Київ. — Чемпіон останніх Олімпійських ігрищ у Мюнхені, Валерій Борзов із Києва, родом із Чернівеччини, відповів довгою статтею в „Молоді України" з 11 січня на багато листів, які щоденно до нього, як до спортової зірки, надходять. У статті відповіді В. Борзов, який виграв олімпійську стометрівку з часом 10.1, заклакає молодь працювати над собою та дбати про внутрішню красу більше, чим про зовнішню. Половина статті присвячена критиці „любителів моди, патлатих, тих, що хриплять „о сє"... В. Борзов пише: „Людина повинна бути гармонійно розвинутою, знати якусь іноземну мову, але дехто з батьків сприймає це як моду. І от ідуть репетитори англійської мови до п'ятирічного хлопчика... його силоміць садовлять за стіл і вчать. Ні, не мови, а кількох слів, щоб могли похизуватися ним батьки, коли прийдуть гості". Також про одяг: „Чому ті модні хлопці чіпляються за свої зачіски і модне вбрання, чому з криком відстоюють своє право на довгі патли? Чи не тому, що більше у них нічого немає?" Згадує, що „зараз дістати гітару в магазині неможливо, бо їх розхапали хлопчаки. Але дехто завчає тільки двари акорди, далі вчитись йому лінькі, бо треба працювати, але ж мода!" Таку молодь автор називає „духовно обмеженою, байдужою до себе і життя суспільства" та закликає з такою молоддю боротись. Закінчує свої писання так: „Даруйте, можливо дещо прозвучало надто різко".

Треба припускати, що сам В. Борзов уміє відрізняти моду від моди.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безсмертна ідея волі

Цьогорічне відзначування 55-их роковин проголошення в Києві 4-им Універсалом Української Центральної Ради суверенної, ні від кого незалежної Української Народної Республіки та 54-их роковин проголошення злуки українських земель в соборну державу українського народу, це, як і щороку, наша маніфестація вірности ідеї волі. Тому не грає ролі, скільки часу минуло від тих світлих історичних моментів, коли — здавалося — прийшов уже край ворожим окупаціям української землі. Коротко тривала українська державна воля, і знову рік за роком минає, а український нарід карається в колонії займанця. Але той короткий період українського державництва залишив ідею.

Ця ідея жевріє в серцях не тільки вільних українців, які, не погодившись жити під новою займанщиною, розбрелися по широкому світу. Ідею волі напевно плекають у своїх серцях всі українці й українки на Рідних Землях і ті, які ще пам'ятають дні волі з рр. 1918-21, і їхні діти та внуки, що народились і виросли під большевицьким режимом. Бо потреба волі і гін до волі — це найбільш притаманна кожній людині прикмета. Як хліба й води — так кожний прагне волі. Большевицькі провідники настільки жорстокі й тупі, що вірять, ніби переслідуванням зможуть здушити ті прагнення. Тому в Україні не можна їх проявляти. Ця місія залишилась вільним українцям, які своїми святкуваннями дат 22-го Січня стверджують не тільки власні почування, власну віру в ідеал волі і надію на здобуття її, але є теж речниками всього волелюбного українського народу.

Проклямації Дня Української Незалежности, що їх проголошують губернатори різних американських стейтів та посадники різних міст, і промови, виголошувані з нагоди 22-го Січня у Сенаті й Палаті Репрезентантів, це не пусті й безвартісні слова. У сучасній міжнародній дійсності вони не мають негайного практичного висліду, але мають реальну вартість, як маніфестація солідарности американських керівних кіл з тією самою ідеєю волі, яка була рушійною силою у творенні і створенні американської держави та яку леліють бездержавні українці. Ці промови й декларації дають надію, що коли захитається російсько - комуністична імперія, то Америка напевно буде першою у визнанні приверненої української державности.

Закінчення війни?

Звичайно, у світі відігравали й довго відіграватимуть певну ролю загальні ідеали, вимріяні людством усієї нашої плянети — вічний мир, свобода, справедливість. Про них завжди говорять, їх завжди бажають — і їх далеко не завжди і не всюди вдається здійснити. Якщо в минулому провадилися жорстокі економічно - престижеві війни не тільки між королями, а й їхніми васалями, то тепер причини неспокою і кривавих зударів переросли в іншу площину — ідейно - політичну. Це не виключає цілей і найдавніших воєн, себто загарбання інших народів і земель з метою їх визиску. З цією метою Гітлер плянував „Нову Европу", з цією ж метою Сталін „визволив" Східню Европу й частину Німеччини. З політичною метою провадилась війна в Кореї, з політичною метою провадиться війна у В'єтнамі, з її остаточним бажанням як Москви, так і Пекіну — поневолити увесь в'єтнамський народ, змусити його працювати на світ так зв. комунізму, отже збільшити загальний господарський і військовий потенціял світу неволі.

Як несподівано вибухнула, так несподівано й закінчилась війна в Кореї. Захід її не плянував і не розпочинав. Комуністи її виграли тільки наполовину. Якщо у В'єтнамі нині чи завтра закінчиться війна, то знову повториться „корейська історія": комуністи, після велетенських втрат, виграють її тільки на половину. Потім вони будуть, як це властиве кожному аґресорові, шукати можливостей „визволити" й вільну частину в'єтнамської держави якщо не війною, то пропаґандою, обманом, підступом. Майже два роки посилено працювали комуністичні й ліві пропаґандисти в Південній Америці, в Чіле, і таки довели обіцянками земного раю до того, що сам народ на свою голову добровільно вибрав червоний режим д-ра Аллієнде . . .

Годі собі уявити справжній мир, якщо не вічний, то дійсно довготривалий на всій нашій плянеті, доки буде існувати імперіялізм. Головними носіями імперіялізму є Москва і Пекін. Лише розчленування тих імперій на складові держави і встановлення народоправства на тих великих просторах зможе зліквідувати найголовніше вогнище майбутніх воєн.

М. Сосновський

УТОПІЯ, ЗАПЛЯНОВАНА НА 1990 РІК

(2)

На сучасному етапі провід совєтської імперії запланував зробити черговий крок, який, за словами Брежнєва, мав би відображувати нову дійсність в СССР — нібито оформлення „нової історичної спільности людей — совєтського народу". Мова тут іде про нову конституцію СССР, введення якої заповів Брежнєв, промовляючи у 50-річчя совєтської імперії. Очевидно, ця справа не нова і з нею носився ще Нікіта Хрущов, за володіння якого почала діяти Конституційна комісія, але в якихось досі не з'ясованих причин справа конституційних змін була покладена під сукно. Тепер у 50-річчя СССР цю справу підніс Брежнєв, відзначаючи, що „одним із великих питань дальшого розвитку Совєтського Союзу, яке ми маємо розв'язати в найближчому майбутньому, є питання про Конституцію СССР".

Генеральний секретар К-ПСС, мабуть, з обережности не вважав за доцільне точніше з'ясувати це питання, а обмежився загальниками, які всяко можна інтерпретувати. У зв'язку з цим поширилися навіть інформації, мовляв, Москва плянує перевести формальну ліквідацію національних совєтських республік. На основі окремих тверджень Брежнєва можна зробити деякі висновки, хоч вони матимуть спекулятивний характер.

Вихідною засадою у міркуваннях і плянуванні совєтського проводу є прийняття таких своєрідних аксіом: „дальше зближення націй і народностей нашої країни являє собою об'єктивний процес"; „ломка національних перегородок... формування передумов для дальшого зближення народів СССР відбуваються і в матеріяльній, і в духовій сферах"; „могутнім об'єднавчим началом стали спільність історичної долі всього совєтського народу, всіх націй і національних груп, з яких він складається, спільні традиції, погляди, життьовий досвід, народжені півстолітньою спільною боротьбою і спільною працею".

Маючи на увазі таку власне вихідну засаду, треба сподіватися, що нова совєтська конституція буде зформульована по лінії зафіксування передусім „нової реальности" — совєтського народу". Конкретно, буде цілком змінений розділ теперішньої конституції про „суспільний устрій", який відображує тільки „факт ліквідації е к с п луататорських кляс в нашій країні", як це у своїй доповіді підкреслив Брежнєв. Відповідне зредаґування цього розділу створить ідейне підґрунтя під чергову зміну конституції у ближчому чи дальшому, коли вже можна буде говорити про довершене „злиття націй", тобто щойно при „перемігшому комунізмові".

На основі промови Брежнєва треба прийняти, що совєтський режим не плянує на теперішньому етапі переводити, хай і формальної, ліквідації „союзного характеру" СССР, тобто ліквідувати національні республіки. Тут тільки згадаємо, що серед совєтських авторів були прихильники ліквідації республік, мовляв, непотрібно втримувати при житті фасади, за якими не криється ніякого змісту. Ці погляди, однак, завжди зустрічалися з критикою, при чому завжди підкреслюється, що такі вислови передчасні, що окремі соціялістичні нації щойно на шляху до злиття, що їх повне злиття щойно у далекому майбутньому. Коли ж мова про „совєтський народ", то совєтська література дуже виразно розрізняє між поняттям „совєтського народу", як наднаціональним поняттям, і „соціялістичними націями". Ставши „складовою і невід'ємною частиною" понаднаціональної спільноти — „совєтського народу" — ці нації не втрачають своєї окремішности, виявом якої назовні є їхня така чи інша державна форма (національна чи автономна республіка, автономна область).

Зіставлення думок Брежнєва і писань на цю тему совєтських авторів виявляє, що офіційна тенденція в СССР полягає в тому, щоб в конституції відобразити:

а) „утвердження соціяльної однорідности соціялістичного суспільства" в СССР;

б) „стирання істотних відмінностей між фізичною і розумовою працею, між умовами праці і життя в місті й селі";

в) існування „зрілої, добре оснащеної технічно системи господарства як у місті, так і на селі";

г) „величезний стрибок... в галузі культурного розвитку";

г) „переріст" держави „диктатури пролетаріяту... в в загально - народну соціялістичну державу трудящих, керівною силою якої лишається робітнича кляса", а одночасно „підвищення ролі і активности рад";

д) „великі зміни... в міжнародному становищі Совєтського Союзу".

Всі ці зміни, за словами Брежнєва, „повинні знайти своє відображення в конституції Союзу Радянських

(Закінгення на стор. 3-ій)

НОВОРІЧНЕ 1973

Гей, злітайтеся, лелеки,
Зблизька і здаля,
Принесіть нам, емігрантам,
Пташиного молока.

Бо ніщо нам не бракує
На гужині тут,
Тільки трохи нам бракує,
Що нас тут не б'ють!

ВАДИМ ІНШИЙ

Петро Одарченко

ОЛЕКСА ІВАНОВИЧ ПОВСТЕНКО

У понеділок 15 січня 1973 року після довгої й тяжкої хвороби відійшов у вічність наш видатний учений, архітект, мистець, д і йсний член Української Вільної Академії Наук у ЗСА, дійсний член НТШ, автор багатьох цінних праць з української архітектури і мистецтва, видатний громадський діяч Олекса Іванович Повстенко. Його смерть — велика втрата для української науки.

Олекса Іванович мріяв про видання своїх ще не опублікованих праць — про Михайлівський монастир, про архітектурні пам'ятки України - Руси, про гетьмансько - к о з а ц ь к и й стиль барокко, про українську архітектурну термінологію. Останні, роки, немов передчуваючи близький кінець, був особливо активний. Він дуже багато працював, надмірно працював намагаючись здійснити свої задуми й пляни. Невблаганна смерть перервала цю кипучу діяльність енерґійного вченого.

Олекса Іванович Повстенко народився 25 лютого 1902 року в селі Хащовій Гайсинського повіту на Поділлі. В роки Української Революції був козаком Богданівського полку 6-ої Запорізької дивізії, 1927-го року закінчив Волинський Індустріяльний Політехнікум а пізніше аспірантуру при Науково - Дослідному Інституті Промислового Будівництва в Харкові.

Після закінчення аспірантури Олекса Іванович викладав спеціяльні дисципліни в Харківському Будівельному Технікумі та і Інженерно - Будівельному Інституті, а також працював у Харкові як інженер-архітект.

Року 1935 Олекса Іванович переїхав до Києва, де працював на посаді архітекта Наркомосвіти У к р а їни. З 1939 року був членом Наукової Ради Софійського Архітектурно - і с торичного Музею, а з 1941 року директором цього Музею. Під час війни, коли перед відступом совєтських військ мінували будинки на Хрещатику, на територію Софійського Собору заїхала вантажна машина з вибуховими речовинами для мінування Собору. Як свідчить Л. Форостільський у своїй книжці „Київ під ворожими окупаціями", „врятування нашої національної святині маємо завдячувати героїчній відвазі О. Повстенка, який не допустив цього злочину, переконавши „патріота" у військовій шинелі (що мав мінувати собор), щоб повернув назад машину з вибуховими речовинами".

У 1946-49 рр. Олекса Іванович продовжував свою педагогічну і наукову роботу, працюючи в Українському Вільному Університеті та в Українській Вільній Академії Наук. У ЗСА працював він у різних архітектурних фірмах, а останні 13 років — в архітектурному відділі Капітолю.

Крім своєї праці в американських установах, Олекса Іванович знаходив час для наукової роботи в ділянці української архітектури і українського мистецтва. Впродовж 12 років очолював він Вашингтонську Групу УВАН і виступав з науковими доповідями на засіданнях УВАН та НТШ.

З найголовніших друкованих праць О. І. Повстенка треба згадати такі: „Будівельна справа", Харків, 1931; „Проєкти шкіл", Харків, 1932; статті в журналі „Архітектура Радянської України", 1939-1941 рр. Шевченкознавчі праці О. І. Повстенка, надруковані в цьому журналі, відзначено в книжці „Т. Г. Шевченко. Бібліографія літератури про життя і творчість". Том 2, Київ. Видання Академії Наук, 1963.

У 1940-их рр. в Німеччині були опубліковані такі його праці: „Українське мистецтво" (1947); „Історичні пляни Києва" (1946); „Історія українського м и с тецтва" (1948).

У ЗСА в 1954 р. почала виходити окремими випусками праця О. Повстенка „Золотоверхий Київ".

Найвидатнішою працею Олекси Івановича була монументальна книга: „Катедра св. Софії в Києві". Тексти друковано тут англійською і українською мовами. Ця праця, видана в Ню Йорку у видавництві УВАН у ЗСА, викликала багато прихильних відгуків і рецензій боку американських учених. Так само як Енциклопедія Українознавства, видавана в Мюнхені, послужила поштовхом до видання Київської Української Радянської Енциклопедії, так само й праця проф. О. І. Повстенка про катедру св. Софії була поштовхом для видання аналогічних праць у Києві, бо цілком можливо, що тільки після появи цієї праці українські вчені добилися того, що й їм дозволили написати й видати їхні праці про нашу українську святиню.

Треба ще згадати про вклад О. І. Повстенка в українську термінологію. В 1939-1941 рр. в „Архітектурі Радянської України" друкувався „Словник архітектурних термінів" О. Повстенка. Цей словниковий матеріял тепер використовується в „Словнику української мови", що його почав видавати в 1970 році Інститут Мовознавства ім. О. Потебні Академії Наук УРСР. У 1-му томі цього словника використано а р хітектурні терміни із точним зазначенням числа журналу „Архітектура Радянської України", але без зазначення автора „Словника архітекурних термінів".

Олекса Іванович був не тільки архітектом, істориком мистецтва, але й сам він був мистцем, який брав діяльну участь у мистецьких виставках у Києві, Харкові, Одесі, Львові, Авгсбурзі, Мюнхені, Ню Йорку, Філядельфії та в Вашингтоні.

Завдяки щасливому сполученню великого досвіду фахівця - архітекта з мистецькими здібностями і мистецьким хистом, О. І. Повстенко був дуже цінним робітником в Капітолі. Крім чисто архітектурних робіт, він виконував загальні й детальні рисунки фасадів Капітолю. За проєктами Олекси Івановича виконано бронзові канделябри в головних канцеляріях Капітолю, бронзові меморіяльні таблиці тощо. Крім того він виконав багато графічних робіт для видань Капітолю, річників тощо.

Цінний вклад зробив О. І. Повстенко і в церковне будівництво: разом із архітектом Ю. Корбіним він розробив проєкт Катедри св. Трійці у Вінніпеґу (1949). О. І. Повстенкові належить проєкт церкви св. Симона у Парижі (1956).

Все це тільки частина тієї великої й різносторонньої праці О. І. Повстенка, яку він виконав. Майбутній біограф і історик докладніше висвітлить і проаналізує діяльність енерґійного і талановитого Олекси Івановича Повстенка. А тепер — у ці дні жалоби — глибокий сум проймає серця його друзів, знайомих і всіх українців. Вічна йому пам'ять!

Леся Лисак

„ВО ЙОРДАНІ КРЕЩАЄТЬСЯ"...

Щоб піти на Йордан до церкви, Марійці коштувало доволі труду. Шеф підприємства, що сам нічого не робив, але від працівників вимагав якнайбільше, не хотів їй дати додаткового вільного дня. Треба було посхитрувати, щоб цей її вільний день випав якраз на Водохрищі. — „Але, — міркувала Марійка, — як нам, емігрантам, що все говоримо про зберігання традицій, не святкувати такого свята, якщо святкують його навіть переслідувані совєтами рідні в Україні".

Йорданський день прийшов до американського міста інакший, як собі це вимріяла Марійка. Без дрібки зимової поезії, сірий та ще й дощовий. Не скрипів, як колись вдома, сніг під ногами, не сріблилися інеєм дерева, не біліли здалеку поля за селом . . . А колись, вдома, на Йорданські свята зав ж д и був мороз, ой мороз! В руки і в ноги заходили „запарі", а що вже й казати про вуха! Але люди не нарікали: чи витриваліші були, чи не такі розманіжені, як тепер – міркувала жінка. На Йордан річка у селі замерзала так, що переїздили її без страху саньми. Власне на цю річку раннім ранком ішли перед Йорданським празником старші браття з церкви і довго нараджувалися, де найкраще прорубати ополонку для свячення води. А прорубавши її, ставляли біля неї солідний, господарський льодовий хрест. Здалеку він видавався велетенським рубіном. А це тому, що винахідливі старші браття поливали кусні льоду буряковим соком. Біля хреста ставляли молоді смерічки. І хрест прикрашували вінком із смерекових гілок. А вже перед самим Водохрищам чіпляли на смерічках і на вінку паперові синьо-жовті стрічки. Щоб польська поліція чи навіть місцеві шовіністи „стшельци" тих заборонених національних кольорів не зневажили. — „А тепер — думається Марійці — чи тепер хтось почепить там, на Україні, українські стрічки на Йорданський хрест?" . .

У сірий американський будень вривається ціле море споминів.

. . . Вчора був Щедрий Вечір. Колись вдома всі строго постили. Ніхто не брав до рота ні рісочки води, аж поки не приносили з церкви свяченої. І, поки її, мов святости, напилися, к о ж н ий тричі хрестився. Вечеряли, хоч смачно, але пісно. — „Колись люди вміли бути повздержливими", — думається Марійці. Але ні піст, ні святочна вечеря на Щедрий Вечір не були такими важливими для неї, як щедрівниці. Ось почувся під вікном гомін дівочих голосів, а відтак:

В панськім городі росла
лелія,
Хто ж її садив?
Панна Марійка.
Як садила, підливала,
лелієньку викохала,
Панна Марійка,
красна панунця . . .

І розказує щедрівка, як батенько, матінка, сестри і братчики прохали „красну панунцю" подарувати квітку лілеї, але нікому вона не подарувала, тільки миленькому. І тоді радість, бож це весілля!

— „Це було так давно, що видається ніколи того не було", — думається Марійці. Далека молодість, далеке рідне село — чи вони справді колись були, чи тільки вимріялись у чужому місті? Хто б прийшов тепер зі щедрівкою під височенний будинок, в якому вона самітньо живе? . .

— „Це було вчора, — перескочила думка. — А нині вже Йордан. Чи йде вже з церкви процесія над річку? Священик у золотистих ризах, дяки, піддячі, чесні гаєди? І красні дівчата-щедрівниці, і буйне парубоцтво, а за ними всіми, мов гурма горобців — сільські дітваки. Чи вже співають усі, як луна видзвонює на засніженому вітті „Явився єси днесь вселенній?" . . . Чи сріблиться на хоругві пишні крила Архангела Михаїла, торкаючись рубінового хреста над водою? . . . Чи дивиться на них у задумі старий млин, увесь вкритий льодовими бурульками? . ."

. . . Мигнули три вогники воскової трійці, перев'язаної червоною крайкою. Піднялись рукою священика угору і, благословляючи людей, спливли вниз у воду. Вогники щезли, замість них перлини застиглого воску. Незбагненна містерія вічности — земного і духового. В той же момент над людьми, над хоругвами, над б а г р я ним хрестом злітають білі голуби . . .

І тоді забувається все: мороз, що пече в обличчя і відкриті голови, задубілі від нього руки й ноги. Є тільки радість благодаті, тремтлива, мов голубині крила.

. . . Вже товпляться люди навколо ополонки, вже зачерпують свяченої води, вже поспішають додому. Вже не йдуть, як з процесією, спроквола і повагом, а біжать. Такий звичай. Така людська природа. Промерзли, проголодніли, хочуть попразникувати.

Враз зникає все, і Марійка бачить давно знайомі стіни скромної емігрантської церкви. У ній трохи людей. Це ж не так, як вдома, — святочний день, це день п р а ц і. Тільки діти з н а р охіяльної школи прийшли всі. Вони у передніх лавках і, як звичайно діти: одні дивляться і слухають уважно, інші не дуже. А священик як р а з благословляє воду трійцею і, як колись, миготливі вогники застигають у воді краплинами воску . . .

І враз Марійці стає до болю жалко дітей. — „Відлашні, хіба з цієї емігрантської відбитки давнього Водохрища зможуть вони пізнати його велич? Ох, коби так, як тоді, могли ці діти піти над ріку, дихнути свіжим морозним повітрям, торкнутися смерічки біля багряного хреста? Там, де на вітті синьо-жовта стрічка, бережена від ворогів? . . . Коли б вони могли піти рідними дорогами, по рідній землі і захоплюватися білими голубами, що злітають над ними? . . ."

Марійка починає молитися. Просить Богоматір і сріблокрилого Архангела Михаїла, щоб зберегли при рідному дітей на чужині. А тим, що виростатимуть на рідній землі — побачити справжній Йордан, коли ніхто не буде зривати з хреста українських стрічок . . .

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

ВИПУСК VI

Березень 1972

(18)

Відомо, що українська літературна мова від часів Шевченка до Лесі Українки і Коцюбинського дуже виросла, збагатилась, розрослась і витончилась за рахунок інтенсивного живлення з діалектів та історичних джерел. В перше десятиріччя від революції настільки пожвавилась національна культура, видавнича, перекладацька, словникова робота, що люди звикли вже думати про новий розвиток своєї культури, працювати на повну силу, замість того, щоб культивувати обов'язкову любов до російського і зробити собі з цього заняття.

То була атмосфера самоповаги — передусім відродження. Відомо, що відродження було задушене в 30-ті роки і поступово вкорінювалась мода або ж говорити й писати зовсім по-російськи, або ж по російськи, але переважно українськими словами. Розвиток дозволявся лише як наближення до російського. Жнива зібрано до „зеленого" словника, який цілком задовольняє бюрократичну машину, але культурні люди назвали його російсько-російським.

Зрозуміло, в Росії ним не цікавились, так само як і іншим варивом виключно для домашнього вжитку нацменшостей. Культурні провінції Москви зовсім нічого не дають російській культурі, а тільки обіцяють перегній, на якому колись в прекрасному майбутньому вона розцвіте . . .

Тим часом той перегній нам треба підживлювати і називати розквітом. На це відпускаються кошти і штати.

Але поряд з дешевими утриманцями завжди появляються справжні працівники. Вони здобувають опінію, завойовують авторитет і могли б навіть справді спрямувати розвиток.

На Україні є мовознавці, літератори, поети, а особливо перекладачі, здатні працювати в традиції европейської культури. Їм потрібна хоча б одна умова — щоб ніхто не заважав. Саме цієї умови на Україні ніколи не було. Над українцями вічно хтось клопочеться: щоб вони не дуже цікавились своєю історією („в ущерб российской"), щоб не виробляли „нездорового інтересу" до їх перводжерел, щоб вони не занадто любили свою мову, не занадто дбали про її чистоту і розвиток. Хай вона собі буде, як напівроззвалена церква. Вона собі стоїть — і хай стоїть: у нас свобода. Але не смійте самі її реставрувати, і хай вас Бог боронить від думки пустити в неї людей і прочитати молитву.

XXIV з'їзд пройшов під знаком підвищення провідної ролі в партії в усіх сферах життя. Мові приділялось багато уваги. Хтось може подумати, що на такому рівні можуть розробляти хіба що заходи щодо запровадження української мови в українських вищих і середніх школах, в українських установах тощо. Ні. Керівна роля тут виявилась у підвищенні нагляду за роботою видавництв і журналів, у боротьбі з „архаїзацією", з використовуванням рідко вживаних слів неологізмів. Практично це боротьба з відхиленнями української мови від російської.

Мірилом стає середній громадянин, який середньо знає побутову українську мову, хоча більше користується російською, в силу пристосування до умов, які склалися далеко не стихійно. Він не знає — значить народ не знає і не розуміє такого слова. Це і є орієнтація на найнижчий рівень.

Є, правда, Інститут мовознавства. Там повинні знати і пояснити, що таке активний словник, словник літературної мови, що таке мова та її живі джерела серед інших національних багатств країни. Однак, Інститут мовознавства АН УРСР на чолі з академіком Білодідом завжди був головним знаряддям нівеляції української літературної мови. Саме Інститут здійснює нагляд за відхиленнями розвитку мови від завданого курсу. Власне, контроль за мовою сучасних авторів зводиться до мінімуму, бо зараз мало є письменників, які добре знають українську мову.

Словник Лесі Українки і Коцюбинського — це сьогодні розкіш, вершини класики. На ці вершини орієнтуються наші кращі перекладачі. Перекладач мусить „змобілізувати" і активізувати рідну мову до рівня словника французького, німецького чи англійського автора (а той автор також вживає слова „незрозумілі", не відомі пересічному землякові). Перекладач постійно працює над своєю мовою і розширює її межі. Цензори ж заганяють його в реґламентовані межі — назад до печери. Перекладач звірюється на творах чужого таланту, а рідна сірість перевірює його на власну міру „общепонятності".

Перекладач нині в скрутній ситуації. Він поступається місцем заробітчанинові. М. Лукаш — такий рідкісний талант — нині психічно травмований і виведений з робочого стану. Депресія, нехіть, апатія під пресом втискується в літературу. Бездар ловить рибу в каламутній воді. Перекладів М. Рильського нині видавництво „Дніпро" уникає. Довженко запитав би: „Хто пускає вас між народи пригнічених, смішних, половинчатих, з роздвоєним язиком, з поганою сумішшю двох мов, замість чистої своєї рідної?".

А Інститут мовознавства „розвивається" далі. Він злив докупи „застарілі" два відділи — діялектології та історії української мови, а за рахунок їх відкрив два нові відділи: російської мови і культури мови. Що станеться з відділами, які мали розробляти джерела української мови, можна судити з того, що їх згорнуто в один і поставлено під керівництво І. Білодіда.

Що таке російська мова у Києві, яка її роля на Україні і який внесок дасть вона в особі того нового відділу для розвитку справжньої російської мови, про це нічого й говорити.

Дивізийники відзначать 30-річчя створення 1-ої Української Дивізії

Ню Йорк, (О.Л-ий) — Згідно з вказівками Головної Управи Братства кол. вояків І Української Дивізії УНА відзначити в цьому році 30-ту річницю створення у 1943 р. І Української Дивізії Української Національної Армії — Крайова Управа Братства в ЗСА запланувала відзначити цей ювілей різними формами.

І так, під кінець квітня ц. р. відбудеться у Ню Йорку Студійно - дослідний Панель на тему „Дивізія з перспективи 30-ти років", в якому візьмуть участь науковці, історики, кол. вояки Дивізії, представники молоді та громадянство.

Кульмінаційною точкою Ювілейних Святкувань буде Ювілейний Бенкет з відповідною мистецькою програмою 5 і 6 травня ц. р. на Союзівці.

У рамках Ювілейного Року створення Української Дивізії Крайова Управа Братства в ЗСА разом із Братством „Броди-Лев" організує студійно - розвагову 21-денну подорож для членів Братства й їхніх родин, головно дітей і молоді, до країн західньої Европи від 28-го червня до 18-го липня 1973 р. в ціні 750 дол. для дорослих і 650 дол. для молоді до 25-го року життя. Зголошення треба пересилати вже тепер на адресу Крайової Управи або Братства „Броди - Лев". Учасники прогульки відвідають Люксембург, Париж, Сарсель, Рим, Венецію, Фльоренцію, військовий цвинтар, де поховані Українські Дивізійники околиці боїв Дивізії коло Фельдбаху, Гляйхенбергу, Грац, Відень та Мюнхен.

Крайова Управа Братства плянує видати теж Ювілейний Альманах, до якого Управи Станиць повинні надіслати коротку історію чи кроніку праці Станиць, а поодинокі члени - Дивізійники спогади до кінця травня ц. р. на адресу Крайової Управи Братства.

На закінчення Ювілейних відзначувань 30-річчя відбудуться з початком вересня ц. р. під час Дня Праці рівночасно два Дивізійні З'їзди, а це Головний Делегатський З'їзд для вибору Головної Управи Братства кол. вояків І Української Дивізії УНА та 13-ий Крайовий Делегатський З'їзд Дивізійників ЗСА для вибору нової Крайової Управи ЗСА. При цій нагоді відбудеться загальна Дивізійна Зустріч з громадянством і молоддю та ювілейна забава. Місце цих З'їздів ще остаточно не устійнене, але можливо, що ці З'їзди відбудуться або в Боффало, або в Детройті рівночасно з Головним Пластовим З'їздом КУПО, що дало б змогу дітям дивізійників, які є членами Пласту та всій молоді взяти участь також у дівізійних ювілейних відзначуваннях та забаві. Дальші інформації будуть подані на сторінках преси, та обіжниках.

О. Луцький

УТОПІЯ, ЗАПЛЯНОВАНА НА 1990 РІК

(Закінчення зі стор 2-ої)

Соціялістичних Республік", і цей факт буде „великою історичною подією в житті Радянського Союзу", яка „не тільки допоможе радянським людям і всьому світові краще осмислити досягнуте нами, підбити підсумки пройденого нами шляху, а й проллє нове світло на дальший розвиток нашого радянського соціялістичного суспільства, яке йде до комунізму".

Економічна інтеграція — підстава соціяльної і національної уніфікації СССР

Економічне плянування в СССР від самого початку мало подвійну мету: розбудову економічної сили СССР і перетворення СССР на єдиний стисло зцентралізований економічний моноліт. Совєтські лідери ніколи не переставали наголошувати пріоритету економічного сектору, маючи в пляні реалізувати в оперті на нього свої політичні цілі. Отже, не диво, що і Брежнєв багато уваги приділив у своїй промові цьому секторові. Завваги Брежнєва на цю тему мають окреме значення в першу чергу з огляду на визначені кінцеві цілі совєтської політики.

Ніхто не може заперечувати того факту, що за останніх 50 років СССР став економічною потугою з широко розвиненою індустрійною базою. На цьому місці ми залишаємо поза увагою питання про те, яким коштом це зроблено, стверджуючи лиш факт. Але справа не лише в цьому. Економічна розбудова СССР відбувалася не по лінії окремих республік, а по лінії цілого совєтського і мперського комплексу, що знайшло свій вираз у голосно реклямовавій „кооперації і спеціялізації республік". Вислідом цього є те, про що одверто заявив Брежнєв, мовляв, „економіка Радянського Союзу — це не сума економік окремих республік та областей. Це вже давно єдиний господарський організм, що склався на основі спільних економічних цілей та інтересів всіх націй і народностей".

Совєтські пляновики залишають поза увагою національний момент, коли йдеться про досягнення конкретних політичних і економічних цілей. Ніякої ролі не відіграють тут „державні кордони республік". Населення переміщується пляново у ті райони, де цього вимагає центральний господарський плян, що, очевидно, має далекосяглі соціяльні наслідки, про які не тільки знає совєтський провід, але також їм умисне сприяє, говорячи про т. зв. інтернаціоналізацію життя совєтських громадян, совєтських націй і народностей. Унеможливлюючи розбудову національного господарства окремих республік, Москва пляново позбавляє їх підстав для справді самостійного і незалежного розвитку, робить їх тільки складовою частиною імперської цілости. Поряд з такого роду національною уніфікацією на просторах СССР відбувається соціяльна уніфікація, в основі якої також лежить економічна інтеграція і централізація економіки.

„Чим інтенсивніший економічний і соціяльний розвиток кожної з національних республік, — заявив Брежнєв, — тим виразніше виявляється там процес інтернаціоналізації (читай: русифікації!) всього нашого життя. Візьміть, наприклад, бурхливо зростаючий радянський Казахстан. Поряд з казахами тепер там живуть мільйони росіян, сотні тисяч українців, узбеків, білорусів та ін. Казахська культура розвивається і збагачується, дедалі більше вбираючи в себе все найкраще з культури російської, української та інших. Що це — погано чи добре? Ми, комуністи, з певністю відповідаємо: добре, дуже добре!"

Таким є стан на сьогодні. Коли говорити, як про приклад, про Казахстан, то у висліді совєтської політики казахи стали у власній країні, яка нібито є суверенною республікою, в меншості (всього 30%). На такому ж шляху знаходяться інші совєтські республіки, ліквідацію яких Москва надіється провести „природним порядком", не вдаючися до формального „указу" про перетворення СССР в унітарну російську державу.

Який буде СССР в 1990 році?

За уточненням Брежнєва йдеться про накреслення „перспективного пляну", що має бути остаточно виготовлений не пізніше як 1975 року, і на базі цього пляну буде здійснюватися внутрішня інтеграція не тільки СССР, але й усіх соціялістичних країн. Мова тут про т. зв. комплексну програму соціялістичної економічної інтеграції. Кінцева мета — „будівництво комунізму", на шляху до якого — запевняв Брежнєв — „основні напрями, і історичні контури перспективного пляну ясні. Вони визначаються суспільно - політичними та економічними завданнями, поставленими в програмі партії, і рішеннях її останнього з'їзду, завданнями створення матеріяльно - технічної бази комунізму і значного піднесення життьового рівня радянського народу... Ясно і те, що повинно бути продумане найбільш раціональне розміщення продуктивних сил в країні. Тепер, коли вирівнювання рівнів економічного розвитку національних республік у нас в основному розв'язане, ми маємо можливість підходити до економічних питань з точки зору інтересів держави в цілому, підвищення ефективности всього народного господарства СРСР — зрозуміло з урахуванням специфічних інтересів союзних і автономних республік".

До 1990 року має завершитися процес „формування свідомости людей, виховання в кожній радянській людині якостей, необхідних для будівника комунізму". Ствердивши, що на цьому шляху ще чимало труднощів, Брежнєв підкреслив, що партія докладе всіх зусиль, щоб ці труднощі подолати, „бо без цього нам комунізму не побудувати. Мова йде про порушування „норм соціялістичного співжиття", „чужі соціялізмові за своєю суттю соціяльні болячки", „націоналістичні пережитки" і „національні перегородки". Н а йближчим завданням совєтської компартії є створити „найорганізованіше, н а йпрацьовитіше суспільство в історії людства. І жити в цьому суспільстві будуть найбільш працьовиті і сумлінні, організовані і високосвідомі люди".

Читаючи все це, не треба, як бачимо, ще раз заглядати до „Утопії" Томаса Мора „Міста сонця" Т. Кампанеллі чи „Подорожі в Ікарію" Е. Кабе. Накреслюючи картину „будівничих комунізму" і „шляху до комунізму" в 1990 році, Брежнєв мусів черпати головні свої думки з цих писань. Трагедія, однак, в тому, що коли ані Мор, ані Кампанелля, ані Кабе не мали у своєму розпорядженні КҐБ і всіх засобів сили, які дає режимові тоталітарна система, то ці засоби мають у своїх руках Брежнєв, Політбюро, КПСС. Вони можуть ці засоби сили довільно і позаконтрольно використовувати, не зважаючи на потреби окремих народів і поодиноких людей, намагаючися здійснювати утопічну доктрину марксизму - ленінізму та мріючи про „комуністичне суспільство" майбутнього, при якому відімруть держави і нації і буде у цілому світі одна, особливої породи „спільність людей — радянський народ" з керівним центром у Москві і з російською мовою спілкування.

Скульптор Петро Капшученко

Радо вітаємо мистців, які виставляють свої праці не тільки у наших українських середовищах, але репрезентують наше мистецтво також по ґалеріях держав, у яких переживаємо. До таких належить наш талановитий скульптор Петро Капшученко. Роджений в Україні, почав виставляти свої праці 1946-1948 рр. у Німеччині, згодом в Арґентині, де проживав від 1950 - 1963 року. Там, Вільний Університет гуманітарних Наук у Буенос Айресі, Республіка Арґентина, надав нашому мистцеві титул почесного члена. Від 1963 р. проживає у Філядельфії, де працює у власній мистецькій студії. Не будемо тут вичислювати усіх ґалерій у цій державі, де мистець виставляв свої твори (а було їх кільканадцять). Згадаймо лише, що отримав першу нагороду 1968-го р. у „Мореставн Молл Шов" (Ню Джерзі) і третю нагороду 1969 р. у „Аешенел Саммер шов" у Атлантік Ситі. Під сучасну пору, від 3-го грудня до 14-го січня виставляє наш мистець свої твори у „Мюзеум оф файн Артс" у Спрінґфілді, Массачусетс. Виставка охоплює 105 скульптур теракоти, дуже багатогранної тематики. Фігури в більшості кільканадцять інчів високі. Вони є різної композиції, однофігурні та групові. У гарно оформленій брошурці є дані про автора скульптур з підкресленням його українського походження.

Артистична мова, якою Капшученко володіє, проникслива і легка до зрозуміння. Вона є пливка і ясна. Є лагідна хоч у цій лагідності відчувається забарвлення пристрасти, але пристрасти не вульгарно - шорсткої, але збалансованої, гармонійної, ніжної. Як сам артист висловлюється, що творчий процес є важким і має багато відповідальности. Головним завданням є шукання естетичного мистецтва і дійсної правди. Тому мистець мусить пам'ятати, що правду находиться не в самих лініях чи самих формах холодного інтерпретування, але у вищих відчуваннях голосу серця та душі, яка повинна бути вдячною Творцеві за всі блага.

Динаміку завважується у скульптурах Капшученка, але вона відіграє вже другорядну ролю, тоді коли експресіонізм домінує увесь час та усюди, у якому находимо духову ґраціозність творчости. У працях Капшученка є і консерватизм, і модернізм. Тільки не модернізм, який так багато сучасних випадках можна назвати радше експерименталізмом.

Любомир Калинич

Відзначення для українського студента Колумбійського Університету

Петро Рудницький, студент четвертого року („сіньйор") Колумбійського університету в Ню Йорку, де він спеціялізується в англійській літературі, протягом минулого року одержав три високі відзначення: як найкращий студент у своїй спеціяльності він одержав одну стипендію у висоті 700 долярів та асистентуру в дискусійному курсі про Шекспіра; другу стипендію у висоті 600 дол. та асистентуру в курсі психіятрії Фройда та його школи, врешті, нещодавно, т. зв. „Келет Фелловшип" Колумбійського університету на дворічні студії в університеті Кембридж в Англії, для спеціялізації в англійській літературі епохи ренесансу. Згадана стипендія в сумі 5,700 долярів призначена на два роки студій.

21-річний Петро Рудницький — син відомого професора української історії в університеті Альберта, в Едмонтоні (Канада), д-ра Івана Лисяка-Рудницького та внук відомої політично-громадської діячки, кол. посолки та голови Союзу Українок в Західній Україні, Мілени Рудницької.

Н.Н.

СПРОСТУВАННЯ

В звідомленні про Окружні Конференції ОВФ в Клівленді, надрукованому в „Свободі" за 12. грудня м. р., дописувач Ю. Г. подав кривдячу оцінку газеті „Українське Народне Слово". Стверджую, що на нарадах не обговорювано редакційного стану згаданої газети.

І. Вовчук — Голова Г. У. ООЧСУ

Святий Миколай в Асторії

При церкві Чесного Хреста в Асторії працює 13 років Школа Українознавства. Завдяки професійній педагогічній учительській силі п-і Н Хоманчук Школа дуже добре зорганізована. До Школи Українознавства як щороку так і 17 грудня 1972 року загостив Святий Миколай. Свято відкрив і привітав присутніх голова Батьківського Комітету Мирослав Йовик. Програмою проводила п-і Н. Хоманчук, вона спільно з учителями і членами Батьківського Комітету вложила багато праці в приготуванні програми. Виступали всі учні Школи, навіть зовсім маленькі. Шкільний хор зі звіздою відспівав кілька колядок і щедрівок, які були переплітані деклямаціями святочних і новорічних побажань. Учні вищих кляс відіграли сценку, що попередила прихід св. Миколая. Таємний св. Миколай — п. Марак в золотій мітрі з жезлом у руках, роздав зворушеним дітям подарунки. Численні батьки і гості рясними оплесками нагороджували виступи дітей.

М. Н.

СЕКРЕТАР ПРАЦІ ДЖЕЙМС ДЖОНСОН ЗАПРОПОНУВАВ дирекції Бетлегем Стіл Корпорейшин налагодити кращі можливості праці для представників меншостевих груп на заводах тієї компанії. Деяка расова дискримінація в надаванні місць праці та різних удогіднень і бенефітів помітна зокрема на заводах у Спарров Пойнті, Мериленд.

МАЙЖЕ 10 000 МОЛОДІ НА БРОНКСІ в Ню Йорку зорганізовані в молодечі зграї, під такими назвами, як „Чорні черепи", „Брати Сатани", „Дикі кочівники", „Чорноморді" й подібні. До них охоче пристають і дівчатка в шкільному віці. Членами тих банд за свідченням поліції, було вбито минулого року 30 осіб, вони вчинили 300 нападів, знасилували 10 жінок, вчинили 124 озброєні грабунки. Деяких заарештували, інші на свободі, бо немає „доказів". Члени такої банди вбили за 30 долярів чоловіка — перерізали йому горло „по контракту", як домовились.

ІЗ САНТІЯГО В ЧІЛЕ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що на великих копальнях мідяної руди в Чукікаматі застрайкували майже 10 000 гірників. Вони вимагають покращення умов праці, довозу необхідних харчів, яких там не вистачає, достатньої кількости мила та інших товарів першої необхідности. Копальні колись належали американським власникам, а в 1971 р. уряд президента - маркcиста д-ра Аллєнде їх знаціоналізував.

Замість квітів на свіжу могилу ДОРОГОЇ бл. п. **МАРІЙКИ ПАНЬКІВСЬКОЇ** складають 10.00 долярів на Фонд Енциклопедії Українознавства

ЛІДІЯ і ОЛЕКСАНДЕР ГАНАСИ

Сумною вісткою ділимося з Друзями, Приятелями та Знайомими, що у дні 16-го листопада 1972 р. упокоїлася в Бозі, у рідній її Жовкві, біля Львова

СВ. П.

З МАЛИНОВСЬКИХ-СТУПНИЦЬКИХ

МАРІЯ ПЕЛЕНСЬКА

Слуга Божа, уроджена 17-го червня 1881 р., вдова по б. народньому вчителеві св. п. Осипові, зразкова громадянка, прожила 91 років, повних надій та розчарувань, осягів та невдач, радості та терпіння, в тому літ десять на засланні.

ПОМИНАЛЬНА БОГОСЛУЖБА та ПАНАХИДА

буде відправлена в НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-го СІЧНЯ Ц. Р. о год. 9-ій рано, в церкві БЛАГОВІЩЕННЯ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ у МЕЛРОЗ ПАРК, при Олд Йорк дорозі.

Про молитви просять, горем прибиті:

дочка — ЛІДА з чоловіком ІВАНОМ КОРНИЛІВ та сином ОРЕСТОМ на Україні
син — РОМАН з дружиною МАРІЄЮ в ЗСА
внук — ІГОР-МАРКО з дружиною РІТОЮ-ДІЯНОЮ та донею ХРИСТИНОЮ-ТЕРЕСОЮ у ЗСА
синова-вдова — СТЕФА з ПІДГАЙНИХ-ПЕЛЕНСЬКА в Австралії
сестрінок — ЙОСИФ МАЄР у Польщі
сестрінка — МЕЛАНІЯ з ПЕЛЕНСЬКИХ-ТУШИНСЬКИХ КОКОРУДЗ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ та родиною у ЗСА
братанок — ЗЕНОН ПЕЛЕНСЬКИЙ у Німеччині, з дочкою МАРТОЮ у ЗСА
та дальша Родина

Ділимося сумною вісткою, що 14-го січня 1973 року упокоїлася в Бозі, по тяжкій недузі на 71-му році життя, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

СОФІЯ з БІЛИНСЬКИХ АНАСТАЗІЄВСЬКА

дружина мистця-маляра Миколи Анастазієвського.

Покійна відійшла у Вічність в Міннеаполіс, Міннесота в шпиталі Mount Sinai.

ПАНАХИДА — в середу, 17-го січня 1973 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Kapala-Hodek, 230 13th Avenue N.E., Міннеаполіс.

ПОХОРОН — в четвер, 18-го січня 1973 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до Української Католицької Церкви св. Константина в Міннеаполіс, а опісля на цвинтар Gethsemane.

Безмежним горем прибиті:

муж: МИКОЛА
син: ВОЛОДИМИР з дружиною ЮЛІЄЮ
внуки: ВОЛОДИМИР мол. і НАТАЛІЯ
Ближча і дальша Родина в Америці і на Україні

Замість квітів на могилу, просимо слати пожертви в імені Покійної, на Фонд „Церква в Потребі", або на Будівельний Фонд Церкви св. Константина, Міннеаполіс, на руки о. пароха монс. Степана Кнапа.

Дня 19-го листопада 1972 р. по короткій а важкій недузі, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, упокоїлась в Бозі, на 86-му році життя, у Весттайм, біля Авгсбургу, Німеччина, наша Найдорожча МАМА, БАБА, БРАТОВА і ВУЯНКА

бл. п.

МАРІЯ ЕМІЛІЯ з ФИЛИПОВИЧІВ СМАЛЬКО

довголітня учителька народних шкіл і садків в краю і на еміграції, вдова по бл. п. гімназійному професорові Романові Смалько.

Тяжким, несподіваним горем прибиті:

сини — ЛЕВ з дружиною і дітьми: МИХАЙЛОМ і АНДРІЄМ
донька — ЕМІЛІЯ з чоловіком і дітьми: АРЕТОЮ і ОРЕСТОМ
шваґрова — ІРИНА ВЕРГУН з сином інж. РОМАНОМ
сестрінок — ЕМІЛІЯН ТОМИЧ з дружиною мгр. ЯРУСЕЮ і сином д-ром НЕСТОРОМ з дружиною УЛЯНОЮ
сестрінка — мгр. ДАРІЯ БОДНАРУК з мужем і дітьми
Сестри і Брати
і вся дальша і ближча Родина в Україні і на чужині.

По одержанню несподіваної вістки були відправлені ЗАУПОКІЙНІ СЛ. БОЖІ в Ютиці, Н. Й. і друга в 40-ий день після смерти.

Співпраця ТУІА з УТГІ

В грудні м. р. інж. Юрій Хранервич, організаційний референт Головної Управи Товариства Українських Інженерів Америки, брав участь, як єдиний представник ЗСА, в конференції 14 країн Міжнародної Федерації Плянування і Будівлі, яка відбулася в Штутгарті, Німеччина. При тій нагоді інж. Ю. Хранервич відбув зустріч з ректором Українського Технічно - Господарського Інституту, проф. д-р Р. Єндиком в Мюнхені. На зустрічі обговорено можливости співпраці ТУІА і УТГІ. Така співпраця буде корисна для обох інституцій у видавничій ділянці та в студіях розвитку техніки і економіки в сучасній Україні. Деталі співпраці ТУІА і УТГІ будуть обговорені під час відвідин проф. Р. Єндика в ЗСА в 1973 р.

І. Б. ТУІА

5-ий Европейський Зимовий Табір СУМ

5-ий Европейський Зимовий Табір СУМ, що відбувся на Франкополі в Бельгії від 23-го грудня 1972 року до 2-го січня 1973 р. з участю 70 дружинників СУМ з Німеччини, Франції, Бельгії, Великої Британії та представників із ЗСА й Канади мав за ціль простудіювати тему: „Українська молодь лицем до суспільно-політичних проблем в діяспорі і в Україні".

Низка рефератів і кореферів та дискусій над ними виявили першочерговість справи оборони людських прав в Україні, що їх в нечуваний спосіб топче московський окупант. Не менш болючим питанням є нехтування правами Української Католицької Церкви збоку Ватикану, який не став в обороні тієї Церкви під час однобічного проголошення скасування Берестейської й Ужгородської Уній московським патріярхатом в травні 1972 р., а, навпаки, ще й відмовив конечній і пекучій потребі оформлення УКЦеркви в Патріярхат та відмовляє праву Верховному Архиєпископові виконувати функції голови Помісної УКЦеркви.

Черговим важливим питанням були виховні проблеми української молоді в світлі антиавторитарних виховних тенденцій в світі. Вкінці предметом студій і розгляду стало власне середовище СУМ з проблемами підвищення рівня й успішности виховної праці, зміцнення організаційної мережі і осередкової діяльности, збереження і розвитку української культури, зовнішньої дії та тіловиховання.

У висновках із праці на закінчення Зимового Табору СУМ прийнято такі постанови:

1, У питаннях виховання української молоді учасники зимового табору СУМ прийшли до висновку, що нам треба відкинути як шкідливі нові тенденції т. зв. вільного виховання, а зміцнити власну виховну систему фаховими педагогічними курсами, систематичністю виховної праці, покращання методики і збільшенням наголосу на почитність української літератури та юнацьких журналів.

2. У ділянці суспільників стверджено потребу організаційного скріплення СУМ в цілому, розгорнення праці суспільників - дружинників серед молоді і по лінії скріплення організованого суспільного життя та політичної акції.

3. Українська культура, ка найважливіший чинник національного збереження мусить бути постійним виховним засобом для юнацтва й молоді, предметом засвоєння і розвитку з боку молодих діячів культури та середником поширення доброго імени України в світі. Дружинники - культурники СУМ мають дбати про відповідну духову атмосферу, потрібну для ствердження української самобутности і національного збереження та виховної дії.

4. Міжнародна акція в користь української справи мусить мати висококваліфікованих публіцистів, науковців та дипломатів. Дружинники - міжнародники мають використовувати весь арсенал науки, аналізувати дійсність в Україні і стати активно до оборони переслідуваних діячів в Україні, таврукючи насильства окупанта та інформуючи про них світ.

5. Спорт і тіловиховання з їхньою постійною функцією: плекання здоров'я і справі свого народу, мають знайти якнайбільше поширення. Дружинники - фізкультурники мають добиватися високих показників у важливіших родах спорту при допомозі власних Олімпіяд та з метою продістатись до олімпійських міжнародних змагань.

ЗА КОМАНДУ ТАБОРУ
Р. Шупер, в. р. (командант)
Р. Раделицький в. р. (писар)

СПОРТ

„Чорноморська Січ"—С. К. „Рома" 2:0

Петерсон 12 січня—У другому вечорі сімкового турніру Шейфера „Ч. Січ" перемогла актуального чемпіона „міні футболу", що його здобув італійський клюб „Рома" в попередньому сезоні. Цим разом в порівнянні з першим виступом, „Січовики" показали поправну гру, були значно швидші і головно кінчали свої акції стрілами на ворота суперників. Переможні ґолі здобули: Михайло Фарміґа і Володимир Каздоба. Після тієї перемоги „Ч. Січ" займає 4-те місце в показнику табелі гор, маючи 2:2 точок і 2:1 відношення воріт. Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: Лісевич, Вільчак, Паньків, Каздоба, Фарміґа, Ренерей, І. Паливода, Гільгерс.

„Чорноморська Січ" II—„Беймар" Ф. К. 0:1

Елизабет 14 січня—В першій рунді сімкового турніру Італійсько - Американської Футб. Ліґи, молоді „Січовики" зазнали поразки з Портуґальським клюбом „Беймар" 0:1. Це перший виступ нашої дружини в сімковому турнірі і як на перший раз, не зважаючи на поразку, наші „деб'ютанти" добре себе репрезентували. Склад „Ч. Січі" II: Ключник, Кальба, Ґіль, Понось, Хромовський, Хамуляк, Марущак, Бабій, Дідоха, Гординський.

Відбиванка

Минулої суботи, 13 січня ц. р., І жіноча дружина „Ч. Січі" взяла участь в турнірі ІВКА, що відбувся у Вайт Плейнс, Н. И. Між 6-ти чоловими дружинами східніх ЗСА українські спортовки цим разом зайняли 4-те місце, після двох клюбів з Балтимору і Ґренд Централ, Н. И. Дальші місця зайняли: Статен Айленд і господарі турніру Вайт Плейнс. Склад „Ч. Січі" в цьому турнірі: О. Бук,-Крочак, Д. Сенежак, Л. Сиґіда, О. Ярош, Р. Сорочко, О. Паславська, Х. Голинська і Х. Чайківська. Провідник і тренер інж. А. Лапичак.

Гаківка

„Чорноморська Січ"—Вудбридж П. А. Л. 3:2
„Чорноморська Січ" - Мавнтен Лейкс Г. К. 10:1

У двох чергових мистецьких змаганнях гаківкової дружини „Ч. Січі" здобули важливі перемоги. 9-го січня ц. р. на льодовій арені Воріпанко в Елизабеті „Ч. Січ" II здобула дві цінні точки з поліційним клюбом Вудбриджу, завдяки яким зміцнила свою позицію в показнику табелі гор, покищо на другому місці. Переможні ґолі здобули: Феґер, Олійник в І періоді і знову Феґер з подачі Квіна в III періоді. У наступних мистецьких змаганнях Гаківкової Ліґи Велі Скейтерс, що відбулися на льодовій арені Дж. Ф. Кеннеді в Нюарку 11 січня, „Ч. Січ" І здобула двоциферну перемогу з клюбом Мавтен Лейкс. У показнику табелі гор в цій Лізі „Ч. Січ" займає безконкурційне перше місце і має добрі вигляди здобути перший чемпіонат. Ґолі для „Ч. Січі" в цій зустрічі здобули: Мельник з подачі Буняка, Є. Семенюк від Суровича, Буняк з подачі Феґера і Залізко з власної акції. В II періоді, дальших 2 ґолі стрілили з власних акцій: Будний і Мельник.

У III і заключному періоді ґолі здобули: Дзіман з подачі Є. Семенюка, Будний від Залізка, Феґер від Дзімана і Сурович з власної акції.

Гаківковий сезон обидвох дружин продовжується в обидвох ліґах. Мистецькі гри в Гаківковий сезон обидвох дружин продовжується в обидвох ліґах. Мистецькі гри в Гаківковій Лізі Юньйон Кавнті „Ч. Січ" відбуде в таких днях: 30-го січня, 6-го лютого, 13-го і 27-го лютого та 6-го березня. Усі гри за вийнятком 13 лютого, відбудуться на льодовій арені Воріпанко в Елизабеті. 13 і 20-го березня кінцеві розгривки „плей оф".

Шахи

Провідник шахової ланки „Ч. Січі" повідомляє усіх зацікавлених шахістів, що кожної середи вечорами в домівці Т-ва відбуваються шахові гри, якими проводить ланковий Дмитро Кулик.

О. Твардовський

Змаговий Лещетарський Табір КЛК

В днях 25 до 31-го грудня 1972 року відбувся в Снов Ридж Турін, Н. И. змаговий лещатарський табір, що його зорганізував карпатський Лещатарський Клюб, Ню Йорку. Це вперше вдалося зорганізувати на цьому терені можливість, де наші молоді змагуни та змагунки дістали підготову до „української зимової олімпіяди", якою є щорічні лещатарські змагання за першенство Української Спортової Централі Америки й Канади (УСЦАК). Ці змагання є запляновані цієї зими на 10 та 11 березня в цьому ж лещатарському осередку.

Опікуном табору та головним інструктором був проф. Юрій Граб, а інструктором змагового лещатарства Зенон Маркевич, недавній передовий змагун американської олімпійської кляси. Молоді учасники, яких було усіх дев'ятнадцять, мали вже добре засвоєну техніку їзди лещатах, одержали вишкіл за найновішими основами модерного лещатарства.

На закінчення відбулися змагання в крутобігу (сляльомі), що його виграв Роман Купчинський часом 37.8 сек. Друге місце зайняв Михайло Федун 39.7 сек. Третє місце зайняли два змагуни: Андрій Козак та Юрій Кутний 40.7 сек.

Добра погода та багато снігу дали змогу учасникам вповні використати відносно короткий час табору.

СВАТ

ПІСЛЯ 5 ТИЖНІВ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ лава присяжних не змогла прийти до спільного висновку - присуду в ділі повітряного пірата 34-річного Гаррета Трапнелла. У минулому році він захопив літак і вимагав 300 000 долярів та випущення на свободу негритянської комуністки Анджели Дейвіс. Коли літак осів на летовищі Кеннеді в Ню Йорку, поліцай точним пострілом поранив пірата і його схопили. Якщо лава присяжних не прийде до спільного рішення, то доведеться скликати новий суд. Трапнелл каже, що він „нічого не знає".